

‘Dâu trăm hoa, vẻn vẹn nét riêng’

WESTMINSTER (NV) -Trong mấy năm qua, khi các chương trình tivi tiếng Việt tại hải ngoại “bùng nổ” cũng là lúc nhiều người tham gia vào mặt công việc của ngành có trong danh tính: trở thành xấp xỉ ngôn ngữ viên truyền hình.

XXXXXXXXXX **Cập bài trùng của Saigon TV: Khoa Cát (trái) và Thanh Tâm.**
XX (Hình: Dân Huân/Người Việt)

Đến với ngành tin nhắn báo tin, như mặt cuộc sống, như ngành học, như ngành xấp xỉ ngôn ngữ viên truyền hình, đã góp phần mình vào công việc này, dù là toàn thời gian hay bán thời gian, và ít nhiều để lại những nét riêng biệt trong lòng khán giả Việt Nam trên đất Hoa Kỳ.

Trong số này, có thể kể đến Khoa Cát, Thanh Tâm của đài Saigon TV; Nguyễn Khang, Diễm Liên của đài S.E.T; và Linh Nga của đài Việt Face.

Xấp xỉ ngôn ngữ viên - những tình cảm

Như đã nói, có 5 xấp xỉ ngôn ngữ viên được nhắc đến ở trên chủ yếu nghĩ có mặt ngày mình sẽ trở thành mặt xấp xỉ ngôn ngữ viên, mặt “anchor,” mặt người đưa tin tin tức trên màn hình truyền hình.

Nghệ sĩ ngôn ngữ viên truyền hình Việt Nam

Tác Giả: Nguyễn Lan/Nguyễn Việt

Chúa Nhật, 22 Tháng 7 Năm 2012 08:22

Không qua truyền hình lập đảo tở chính thức, nghệ sĩ thi đấu nhàn, số bên duyên của nghệ sĩ ngôn ngữ mới xuất hiện hàng ngày, hàng tuần trên màn ảnh nhỏ này đều có nghệ sĩ lý do... nghệ sĩ.

Nguyễn Khang, nghệ sĩ ngôn ngữ của đài S.E.T, tâm sự: “Đây là công việc mà Khang chưa bao giờ nghĩ mình sẽ làm, cho đến một ngày gặp gỡ anh Trúc Hồ, giám đốc Trung Tâm Asia, cũng là chủ đài S.E.T, kêu Khang đi 'training làm nghệ sĩ ngôn ngữ'.”

Dù rằng có lời khuyên từ bên bè là “ca sĩ mà xuất hiện nhiều quá thì sẽ làm mất hình tượng, ca sĩ phải có vẻ đẹp bí mật một chút mới được,” Nguyễn Khang lại bỏ thuyên tắc bởi lý do “ca hát chỉ kéo dài một thời gian thôi, còn nghệ sĩ ngôn ngữ khi càng làm lâu, càng lâu, trở thành một giọng nói của khán thính giả thì sẽ được yêu mến lâu dài hơn, công việc ổn định hơn.”

“Ở Little Saigon này, ra đường gặp người riết cũng nghệ sĩ nhà hát rồi, có gì đâu mà bí mật.” Nghệ sĩ mà chàng ca sĩ có giọng ca trầm ấm này “quyết định nghề nghiệp công việc hoàn toàn chỉ liên quan gì đến nghệ sĩ nghiệp dư đâu.”

Trên truyền hình vậy, ca sĩ Diễm Liên, người được tin tức cho S.E.T từ ngày đầu thành lập, cũng theo “lời rêu” của Nguyễn Khang khi thấy nhiều đài tivi mọc ra, “nếu có duyên thì mình sẽ được chọn. Mà muốn biết duyên hay không thì phải thử,” Diễm Liên nhớ lại.

Với Linh Nga, một trong những người được tin tức chính của đài Việt Face, thì duyên do cô đến với nghề này là “rất vô tình.”

“Khi đó đài Global TV đang cần một giọng nói Hà Nội nên anh Huy MC gọi tôi về em. Số lúc đó đang rảnh, thấy công việc cũng hay, lại nhàn nhàn, thích hợp với mình nên em nhận lời.” Nghệ sĩ ngôn ngữ có giọng nói nhàn nhàn, truyền cảm, k.

Riêng Thanh Tâm, người đang phụ trách mục Tin Tức Cuộc Sống của đài Saigon TV, lại thì “trò chơi mới” vào một buổi chiều gặp gỡ anh cách đây 6 năm. “Trên đường đi làm về, nghe lời khuyên của nghệ sĩ ngôn ngữ của VHN-TV, mình cũng phom phom lái xe đi thử giọng. Lúc ấy Tâm đang làm công việc quản lý kế toán cho một công ty chính phủ.”

“Mình đi c ch n ngay và hôm sau đ n đ c tin thu hình và phát li n.” Thanh Tâm nh i th i đi m thú v khi b c chân vào công vi c này.

Ch có Khoa Cát, khi đang làm công vi c gi i thi u ch ng trình nh c cho đài VHN-TV, nhìn th y “m y anh ch làm tin đ c ‘news’ sao hay quá!” nên đi theo xin “cho em làm xỏ ngôn viên v i.” Nh ng l i đ ngh lúc đ u c a m t trong nh ng “anchor” n i ti ng nh t hi n nay, b t ch i b i “em nhìn tr quá, lên đ c tin ai mà... tin! Xỏ ngôn viên nhìn ph i ch ng ch c và già đ n m t chút thì ng i ta m i tin.”

Không đ c ch p nh n ngay t đ u, Khoa Cát ch còn bi t ng i ch . Và khi c h i đ n, cô gái có khuôn m t “tr quá” này đã không làm ng i xem th t v ng.

Đ c, nh ng không ph i là “máy đ c”

Khi đ c h i, c năm g ng m t “anchor” k trên đ u không cho r ng xỏ ngôn viên là m t ngh khó, nh ng đó cũng không ph i là ngh ai mu n cũng có th làm đ c.

Theo thăm dò c a AP, khi đ c h i r ng n u có c h i th tài trong các ngh nghi p thu c lo i n i ti ng, thì xỏ ngôn viên truyền hình là ngh đ c ng i ta ch n nhi u nh t. Kho ng 15% ph n tham gia cu c thăm dò ý ki n nói r ng h thích đ c làm xỏ ngôn viên đ c tin t c trên đài truyền hình, trong khi ch có 13% mu n tr thành minh tinh màn b c.

Nh ng ngày đ u b c chân vào ngh , nh ng l n đ u t p đ c tr c “máy nh c” - prompter - là nh ng k ni m không th quên đ i v i ng i làm ngh xỏ ngôn viên truyền hình.

V i Nguyễn Khang, đó là nh ng ngày c đ c v p, đ đi u đó tr thành đi m cho khán gi nhìn vào mà nh n xét cho s ti n b .

Nghệ sĩ ngôn ngữ viên truyền hình Việt Nam

Tên: Nguyễn Lan/Nguyễn Việt

Chức vụ: Nhà báo, 22 Tháng 7 Năm 2012 08:22

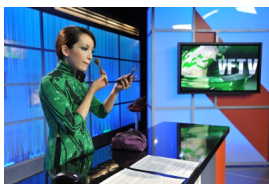
Những lời nói khó khăn ngày đầu, Nguyễn Khang kể: “Lúc đầu cũng bị chê nhảm nhí. Ngoài chuyên ngành báo và p, bạn bè còn nói ‘đọc gì mà giọng nhảm nhảm mà vô duyên?’” Muốn không bị cho là “đang dán mắt vào màn hình,” không phải là một “máy nói” thì phải tập.

“Mình cứ chăm chăm nhìn vào prompter thì khán giả dường như nhận ra mình đang dán mắt đọc, chứ không phải là đang nhìn khán giả. Cho nên phải tập nhìn prompter đúng bằng mắt trái, nhìn camera quay bằng mắt phải.”

Vì Diễm Liên, một ca sĩ; Linh Nga, người đang theo học cao học về ngành sản xuất phim; và Khoa Cát, đang đeo đuổi việc trở thành nhà thiết kế thời trang, thì dường như họ đều có sinh ra để làm nghệ sĩ ngôn ngữ viên! Bởi cả ba người đều phải nhận ra mình có số may mắn để bắt đầu với nghề. Họ không thấy một sự khó khăn để bắt đầu nào khi bước vào nghề này.

Ngoài khả năng đọc giỏi, đọc trôi chảy mà người nghệ sĩ ngôn ngữ viên nào cũng phải có, theo Thanh Tâm, nghệ sĩ ngôn ngữ viên còn phải có kiến thức tổng quát về nhiều mặt, phải có một chút ngoại hình, và có một chút năng khiếu bẩm sinh.

“Nghề nghiệp này đâu có thể học học số là được, ngay cả ngoại hình. Nghề nghiệp nào cũng vậy, phải có duyên. Cái duyên này không học được!” Thanh Tâm khẳng định.

**Khuôn mặt tươi, nghề đã mau chóng chinh phục khán giả Việt Nam:
Nghệ sĩ ngôn ngữ viên Linh Nga. (Hình: Dân Huệ/Nguyễn Việt)**

Linh Nga kể: “Lúc còn ở Việt Nam, em đã từng đóng nhiều phim, đi diễn và từng nhận nhiều vai. Lúc 13, 14, 15 tuổi em đi làm MC cho nhiều chương trình. Rồi lúc đi hát cho nhóm '5 Dòng Kẻ' em cũng đã làm MC, nên cũng có nhiều kinh nghiệm. Thành ra vào nghề này mình cũng phải học nghề không quá lâu.”

Linh Nga cho biết, trong thời gian khoảng nửa năm đầu mới vào nghề, cô luôn phải “đi làm theo sự sắp đặt của, để tìm hiểu về những bước đi đúng đắn. Tuy nhiên, khi về nhà thì phải tiếp tục bắt các đài tin tức của Miền Bắc và Việt để coi cách người ta đọc, cách người ta phát âm những ngôn từ Miền, để cho chuẩn.”

Nhưng giờ đây, “khi bước đi làm xong, chỉ cần 10 giây sau là em đã có thể đọc theo trên prompter mà đầu óc không cần stop lại chỗ nào hết.” Linh Nga nói một cách tự tin.

Diễm Liên thì đã quen thuộc với sân khấu chuyên nghiệp khá lâu trước khi trở thành người dẫn tin tức trên màn hình nên cô không có sự bối rối, e dè trước ống kính.

Diễm Liên nhận xét: “Là ca sĩ, muốn hát thì phải thuộc lời bài hát, phải thuộc hiểu những câu chữ của bài hát. Còn dẫn tin tức thì làm sao khi mình đọc ra người ta phải hiểu, mà muốn người ta hiểu, mình phải có sự chuẩn bị, phải có kiến thức.”

“Mình phải tự tin, và sự tự tin đó hiển lên ngay trên gương mặt mình. Khi mình không hiểu tin mình đang nói, thì điếu đó sẽ hiển ngay trên mặt mình, khán giả sẽ nhận ra ngay.”

Diễm Liên cho rằng điếu may mắn giúp cô ít nhiều thành công trong công việc này là do cô tự tin để chấp nhận. Do chấp nhận nên “mình hiểu được điếu mình đọc, và biết phải đọc như thế nào để hiểu những câu chữ đúng đắn của bước đi.”

Khoa Cát, với kinh nghiệm từng làm MC cho nhóm nhạc The Friends, và thêm thời gian làm người dẫn chương trình ca nhạc cho đài VHN-TV, “không cảm thấy ngập ngừng cho công việc này ở thời gian đầu.”

Tuy nhiên, Khoa Cát cũng phải trải qua những lúc “càng đọc” không biết nói gì, không biết phải đi đáp làm sao với những câu hỏi của mình khi bình luận thêm về tin tức. Nhưng, nghề dẫn và nghe, kiên nhẫn tích lũy để những người dẫn tin mang lại giúp Khoa Cát một lúc một quen dần và tự tin hơn khi nói chuyện, tung hoành cùng bước đi.

“Em nói ra những điều mà mình nghĩ, theo lòng mình, chứ không phải vì công việc gì hết.”

Tuy là vậy, việc “mắt nhìn chỗ này nhưng miệng nói ra chỗ khác” cũng là một trong những “tai nạn nghề nghiệp” của những xướng ngôn viên.

“Rõ ràng màn hình ghi ‘năm 2011,’ vậy mà mình cứ đọc ‘năm 2001’ như bình thường.” Hay Diễm Liên cứ đọc ‘dân số’ thành ‘dân cần’ mà chúng hiểu ra sao. Hay có khi bình tĩnh nhưng đi nhấc loa thì ‘ung thư vú,’ Nguyễn Khang cứ đọc bình tĩnh hoài, chắc do mình nghĩ những người nên cười cùng phải để người số 1 thành ‘ung thư ngực.’ Và như thế thì đọc trôi chảy!

Buồn vui với nghề

Trong số các xướng ngôn viên kể trên, Thanh Tâm là người có thời gian gắn bó với công việc này lâu hơn hết. Tuy nhiên, anh tâm sự: “Bỏ chân vào nghề này thì có niềm vui nhưng cũng thì có một trái đắng, nên mình thì biết là không nên dấn thân quá sâu vào nghề, chỉ coi đây là một hobby thôi.”

Một phần một trái đắng mà những “anchor” này muốn nói là “qui luật của trò chơi mà đài TV nào cũng phải chịu, là sự cạnh tranh quyết liệt.”

“Những khi bình thân mình không tin vào số phận đó, thì làm sao mình có thể mỉm cười quyết liệt? Với mình, khi bỏ chân vào nghề này thì khán giả là số 1, kế tiếp là bình thân, thứ 3 là lợi ích của cả đài và khách hàng. Đôi khi lợi ích của những thành phần này xung đột lẫn nhau.”

**Đôi xướng ngôn viên kể chuyện của S.E.T.: Diễm Liên (trái) và Nguyễn Khang.
(Hình: Dân Huân/Ngái Việt)**

Kể chuyện, người làm xướng ngôn viên cho các đài truyền hình tiếng Việt phải thực sự yêu nghề. “Bỉu so với nghề chính của mình thì công sức bỏ ra cho việc này chỉ là để xả stress cho vui thôi, nên nếu không yêu nghề thì không làm được đâu. Vì mất niềm tin mình phải làm cả ngày, rồi nào quần áo, trang điểm... mà thù lao chỉ nghe thấy vào đâu so với công việc chính của mình thành ra làm vì đam mê là chính.” Người phụ trách Mục Tin Tức Cuộc Sống của đài Saigon TV, đồng nghiệp cũng là người quen lý kế toán cho một công ty tài chính của chính phủ, cho biết.

Với Nguyễn Khang, người chia sẻ trên một TV coi tin tức trước khi trở thành người dẫn “news,” càng lúc càng cảm thấy yêu thích công việc này bởi “mình có thể cập nhật tin tức, có thể hiểu mọi chuyện trên thế giới đang diễn ra như thế nào, và mình học nhiều thứ, trong đó thú vị nhất là cách dẫn dắt tên người nổi tiếng ngoài.”

“Hồi đó mình đi hát thì hiểu lắm là dẫn dắt nghe hoa thôi. Còn từ lúc làm xướng ngôn viên, Khang dẫn dắt nghe qua hiểu lắm, mà hiểu như thế là dẫn dắt nghe ‘cà vạt’. Ai cũng dẫn dắt đeo nha.” Nguyễn Khang kể.

Người ca sĩ - xướng ngôn viên này nói thêm, “Khang cảm thấy rất trân trọng những giây phút mình người dẫn tin, đưa tin đến cho mọi người. Sau niềm tin thì mình chúc quý vị có một ngày thật vui ấm áp bên gia đình và người thân. Đó là câu nói hàng ngày thôi nhưng mà mình luôn ghi nhớ và thực lòng mong muốn mọi người.”

Với các người xướng ngôn viên, chuyện quần áo, tóc tai, cách trang điểm luôn là điều được khán giả chú ý. Theo lời của cô Linh Nga, Diễm Liên và Khoa Cát, “có người thích cách mình dẫn, có người thích cách mình ăn mặc, có người thích cách mình chải tóc...” nên làm xướng ngôn viên cũng giống như “làm dâu trăm họ.”

“Nhưng mình phải là người biết điều khi nhìn chính mình” Diễm Liên nói.

Nghị xướng ngôn viên truy n hình Vi t ng

Tác Giả: Ng c Lan/Ng i Vi t

Chúa Nhật, 22 Tháng 7 Năm 2012 08:22

Cô nh n xét, “Khán gi Vi t Nam r t khó, và k l ng. Ăn m c h hang quá cũng không đ c, v a nói v a c i hình h ch cũng không đ c. Nên mình luôn ph i c n th n và ch ng m c khi xu t hi n trên màn nh đ c và bình lu n tin.”

“Đi u cu i cùng khán gi đòi h i x ng ngôn viên là tin t c súc tích, h p d n đ ng i ta mu n coi, mu n coi và mu n coi.” Di m Liên kh ng đ nh.